

Í hesum hugskotstíðum...

Grótbrotini brúkast til fiskaaling

Grótbrotið á Glyvursnesi. Møguliga kann tað einaferð í framtíðini brukast til vatngoymslu í samband við kleking og smoltframleiðslu. Mynd Hogni Djurhuus.

Tað liggja móguleikar goymdir í fleiri av grótbrotunum kring landið, sum helst fáur hevur hugsað um. Grótbrotini kunnu brukast sum vatngoymsl-

ur í samband við kleki- og smoltstöðir.

Tað var á aðalfundinum í Íðnaðarfelagnum í fjør, at ein av limunum, Knút Nolsøe, kom við eini áheiti-

an á nevndina um at fáa samband við myndugleikarnar og fáa teir at hava spurningin um grótbrot/vatngoymslur til kleki- og smoltstöðir í hug-

anum, tá nýggj grótbrot verða gjørd.

Vit hava tosað við Knút Nolsøe um spurningin. Hann sigur, at tað eru menn, sum arbeiða við itøkiligum ætlanum at fáa nyttu burtur úr eitt nú gomlum grótbrotum og eisini nýggjum. Eitt nú arbeiða menn inni á Skála við eini ætlan at kunna brúka grótbrotið innanfyri bygðina í samband við kleki- og smoltstöð.

Knút Nolsøe heldur, at tað nógva prátið um tørvin á feskum vatni og um tørvin á laksasmolt til bæði fiskaalarar og útseting átti at fingið okkum at hugsa í alternativum banum eisini, tí her eru vissuliga móguleikar, bert vit duga at siggja teir.

— Vit eru øll samd um, at alivinnan og havbúnaðurin skulu mennast, tí vit halda, at hesar vinnur kunnu fáa stóran samfelagsligan og bústaðarlígan týdning. Vit vita eisini nú, at móguleikarnir at fáa nóg mikið av feskum vatni serliga tað turru tíðina á árinum til framleiðslu av smolt eru avmarkaðir.

Byrging

Her haldi eg, at grótbrotini kunnu koma okkum til hjálpar. Vit hava í dag fleiri niðurlagd grótbrot, sum fyri ein part verða brúkt til at goyma burturkast i. Við at gera eina litla byrging kunnu vit fáa eina stóra vatngoymslu, sum er so livsneyðug fyri smoltframleiðsluna ta tíð á árinum, tá litið og einki rennandi vatn er. Um vit so kombinera hetta saman við resirkulation av vatninum, kunnu vit byggja kleki- og smoltstöðir við síðuna av hesum grótbrotum. Eitt dømi er grótbrotið á Skála, sum menn nú ætla at brúka til endamálið.

Knút Nolsøe visir eisini á, at tað er sera umráðandi, at vit á framtíðini, tá vit tilrættaleggja havnautbyggingar o.l. og skulu gera grótbrot, at vit hava hetta í huganum, soleiðis at grótbrotini verða gjørd á slíkan hblatt, at tey við bert fáum iløgum kunnu umskapast til stórar vatngoymslur, ið kunnu rúma túsundir av tonsum av feskum vatni. Og best er, um hesi grótbrot liggja út til havið.

Tað er at útnýtta tey grótbrotini, sum liggja við rennandi vatn.

Jan

Føroyingur til Isle of Man at læra hummaraaling

Í næstum fer Knút Nolsøe úr Havn til Isle of Man at læra meira um hummaraaling. Hann fer saman við tí stóra føroyska ferðalagnum av itrottarfólki, sum skal vitja á oynni.

Knút Nolsøe sigur, at hann ætlar sær at læra meira um aling a hummara. Og her eru teir á Isle of Man sera frammaliga bæði hvat viðvikur sjálvari alingini og so eisini framleiðsluni av útgerð til alingina.

Tað, sum sermerkir arbeiði hjá alarunum á Isle of Man, er tað, at teir hava megnað at gera resirkulationsútgerð í rættiliga smáum eindum, nakað, sum kann koma at vera sera hent í Føroyum, heldur Knút Nolsøe.

Bilig útgerð, sum familjubruk kunnu umsita

Resirkulationsútgerð verður brúkt í samband við kleking og byrgjunarfóðring av laks og silur og skejafiski, har tað ikki er so nógvt til av vatni.

Knút Nolsøe hevur annars fingist nógvt við hummara upp gjøgnum árin. Í sínum samarbeiði við Jens Bech á Skála, ein av undangongumonnunum innan hummaraveiðu á føroysku firdunum, hevur Knút fingið sær hollan kunnleika um hetta skeljafiskaslagið. Seinni hevur Knút so eisini gjørt royndir við at flyta inn stóran hummara úr Orknøyggunum til útseting í Føroyum.

Fyri tveimum árum síðani gjørdi hann so eina roynd — fyrsta av sínum slag í Føroyum — at klekja hummararogn. Hetta varð gjørt uppi á Sundi. Kor vórðu sett upp við síðuna av el-verkinum og fekk stóðin heitt vatn frá elverkinum. Nakað væl kom eisini undan og vóru vald hummarayngul sett út í Kaldbaksfirði. Tað verður spennandi at siggja, um menn fara at fáa nakað av hesum nýggja hummaraslagi, hesum stóra og bláa hummaranum, nú tá nokur ár eru farin.

Nú ætlar Knút Nolsøe sær so at fáa meira at vita um hummaraaling. Hann sigur við Sosialin, at vit eiga at kanna móguleikarnir fyri hummaraaling í Føroyum. Tí fer hann henda túrin.

jan